

ทำด้วย “ใจ”

เทศบาลตำบลไผ่ทองดิน อำเภอบางปลาบู้ จังหวัดสุพรรณบุรี

คงไม่ใช่นักสำหรับบทบาทการเป็น “ข้าราชการประจำระดับสูง”
ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ และ
การประสานงานระหว่าง 3 ภาคส่วนที่มีความสำคัญ คือ
ฝ่ายบริหาร ฝ่ายงานประจำ และประชาชน ยิ่งเมื่อต้องเจอกับ
เบื้องานที่มีรายละเอียดแตกต่างกันด้วยแล้ว การทำงานแบบ
“ใส่ใจ” เท่านั้น จึงจะนำพาเราให้นั่งอยู่ในใจของผู้อื่นได้

พัสกร อุ่นอ่อน ปลัดเทศบาลตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า
จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นตัวอย่างของ “ข้าราชการประจำ” ที่มีแนวทางการ
ทำงานแบบ “บูรณาการ” สอดรับได้กับทั้งสามภาคส่วน ด้วยการเล็งเห็น
ความสำคัญของการพัฒนาเด็ก เยาวชน ครอบครัว พร้อมกับการประสาน
สร้างความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรในตำแหน่งต่าง ๆ ที่เห็นว่ามี
เกี่ยวข้อง ทั้งผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หัวหน้าฝ่าย
อำนวยการ นักพัฒนาชุมชน และนักวิชาการศึกษา ให้เข้ารับการอบรมเป็น
“ทีมนักถักทอชุมชน” ภายใต้หลักสูตรนักถักทอชุมชน เพื่อพัฒนาเด็ก
เยาวชน และครอบครัว ด้วยหวังว่าความรู้ที่ได้รับจะช่วยพัฒนาศักยภาพ
คนทำงานให้สามารถเข้าไปสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน จนเกิดเป็น
“ความร่วมมือมือ” ให้ทั้งสามภาคส่วนได้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

เส้นทางสู่งานพัฒนาชุมชน

แต่กว่าจะมาถึงวันนี้ ปลัดพัศกรต้องสั่งสมประสบการณ์ในสายงานท้องถิ่น จนมีพื้นฐานด้านการพัฒนาชุมชนหลายปี จนกระทั่งสอบบรรจุเป็นปลัดอำเภอประจำอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี ลพบุรี และนครปฐม แต่ทำได้ไม่นานก็เริ่มรู้ว่าสายงานนี้น่าจะไม่เหมาะกับตนเอง เพราะสนใจงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นมากกว่า จึงตัดสินใจย้ายมาดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จนถึงปัจจุบัน

ตลอดระยะเวลา 10 ปี ปลัดพัศกรพยายามเปลี่ยนนโยบายด้านต่าง ๆ จากส่วนกลางมาเป็นแผนการทำงาน ของท้องถิ่น แต่ยังไม่เห็นแผนงานของท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมชัดเจน มีเพียงการส่งเสริมและป้องกัน ร่วมกับองค์กรท้องถิ่นอื่น ๆ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงเรียน เป็นครั้งคราวเท่านั้น

แต่ในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมาเทศบาลตำบลไผ่กองดิน ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงเริ่มเห็นความสำคัญของการพัฒนา

เด็กและเยาวชนมากขึ้น ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรในตำบล พบว่า เด็กและเยาวชนกว่า 500 คน เริ่มมีพฤติกรรมเลียนแบบสังคมเมือง ให้ความสำคัญกับวัตถุนิยม จนละเลยวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงแสดงออกในทางที่ไม่เหมาะสมไม่ควรมากขึ้น เทศบาลจึงคิดแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง

ปลัดพัศกรเล่าว่า ที่ผ่านมามเทศบาลตำบลไผ่กองดิน มีการจัดกิจกรรมเพื่อเด็กและเยาวชนหลายครั้ง แต่ยังไม่เป็นกิจกรรมที่หลากหลายและต่อเนื่อง จัดเป็นครั้ง ๆ ก็จบไป เช่น ค่ายต้านภัยยาเสพติด ค่ายอบรมมารยาทไทย จัดงานบวชบรรพชาสามเณร หรือจัดงานวันเด็ก เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อไม่นานนี้เทศบาลได้จัดทำโครงการเทศบาลเคลื่อนที่ในวันเสาร์ โดยให้เด็กมาวาดภาพประกวดในหัวข้อประชาธิปไตย พบว่าเด็กหลายคนมีความคิดสร้างสรรค์ดีมาก จึงอยากจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนที่หลากหลายและครอบคลุมยิ่งขึ้น ทั้งสังคม ศิลปะ เพื่อให้เด็กได้เข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนไปพร้อมกัน

ก่อเกิด “บักตักทอชุมชน”

เมื่อมี “แนวคิด” จะพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนให้เกิดความต่อเนื่อง การหาเพื่อนร่วมทางก็เกิดขึ้น

“ต้นปี 2556 เพื่อน ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชักชวนให้เข้าไปฟังการแนะนำโครงการของสถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.) ร่วมกับมูลนิธิสยามกัมมาจล ในโครงการพัฒนาเยาวชนในชุมชนท้องถิ่น (4 ภาค) ระยะที่ 2 : หลักสูตรนักตักทอชุมชน เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว รู้สึกสนใจ จึงนำมาหารือกับนายกเทศมนตรีซึ่งท่านก็เห็นด้วย จนเกิดเป็นที่มนักตักทอชุมชนเทศบาลตำบลไผ่กองดินในวันนี้”

ปลัดพัทธกรเล่าต่อว่า ตอนส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมนั้นเราไม่ได้บังคับ แต่จะใช้วิธีสร้างความเข้าใจมากกว่า เพราะเจ้าหน้าที่เทศบาลส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องการพัฒนาชุมชน จึงไม่มีเครื่องมือ เครื่องมือ หรือชุดความคิดในการทำงานชุมชน คิดว่าการอบรมครั้งนี้ น่าจะช่วยให้ที่มนักตักทอชุมชนได้ “เครื่องมือ” มาใช้ใน

การทำงานมากขึ้น โดยเฉพาะการทำงานด้านเด็กและเยาวชน แต่ที่สำคัญคือเชื่อว่าสิ่งที่ได้รับจากหลักสูตรนี้จะช่วย “กระตุ้น” การทำงานให้คนทำงานสนุกมากขึ้น

“ความคาดหวังตอนนั้นคืออยากให้ที่มนักตักทอชุมชนเข้าไปรวมกลุ่มกับคนในชุมชนเข้าไปเป็นแนวมองหากคนที่เด่นๆ ในชุมชนมาเป็น “แกนนำ” ทำโครงการเสนอต่อเทศบาลเพื่อให้เทศบาลจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเข้าไปช่วยทำงาน ทำให้โครงการมีความต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำแล้วทิ้งเหมือนที่ผ่านมา”

เมื่อทีมทำงานพร้อม ความรู้พร้อม ปลัดพัทธกรและที่มนักตักทอชุมชนจึงเริ่มวางแผนการทำงานเชิงลึกมากขึ้น

ดึงชุมชนร่วมพัฒนาเด็ก

ด้วยอุดมการณ์การทำงานแบบ “ใส่ใจ” นี้เอง ทำให้ปลัดพัศกรและทีมนักถักทอชุมชนมองเห็นว่าการจัดกิจกรรมให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมเพียงอย่างเดียวอาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จที่ดีและยั่งยืนได้ ฉะนั้นทุกภาคส่วนในชุมชนจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง เพราะปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงเร็วมาก เด็กและผู้ใหญ่ต้องพร้อมรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปพร้อม ๆ กัน

และด้วยเป้าหมายการทำงานที่ไม่ได้มุ่งไปที่เด็กและเยาวชนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการมุ่งมั่นสร้างความเข้าใจให้คนในชุมชนทั้งบ้าน วัด โรงเรียน และหน่วยงานต่าง ๆ “ตระหนัก” ถึงการมีส่วนร่วมในการดูแลบุตรหลาน ถือเป็นภารกิจ “กระตุ้น” ให้คนทำงานเห็นความสำคัญของการทำงานเพื่อท้องถิ่นด้วยเช่นกัน

ปลัดพัศกร เล่าต่อว่า ในฐานะผู้บริหารองค์กรฝ่ายข้าราชการประจำ เราต้องเข้าไปช่วยทีมนักถักทอชุมชนหลายอย่าง ตั้งแต่ร่วมประชุมกับคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน หาแนวทางการดำเนินงานพร้อมให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักถักทอชุมชนในเรื่องกระบวนการหรือการดำเนินโครงการ ทั้งยังมีการติดตาม

“เราไม่อยากให้เด็กรวมกลุ่มกันตามถนน ไปทำกิจกรรมเสี่ยงต่างๆ อยากให้เด็กได้มีโอกาสคิด และทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ จนเกิดเป็นเครือข่ายเด็ก และเยาวชนที่สามารถเสนอโครงการมาที่เทศบาลได้ แต่ที่ผ่านมามีการดึงเด็กเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมนั้นทำได้ยาก เพราะผู้ปกครองเองก็ยังไม่ทราบบรรยากาศเรื่องการรวมกลุ่มเด็กมาทำกิจกรรมสร้างสรรค์ กลัวว่าลูกจะไปทำอะไรไม่ดี ส่วนคนทำงานเองก็ต้องไม่รอให้ผู้บริหารสั่งจึงจะทำ หากเห็นปัญหาต้องรีบลงไปดู ไปหาทางแก้ไขให้ทันก่วงที เพราะโดยหน้าที่เราก็ทำงานเพื่อประชาชนอยู่แล้ว”

การทำงานเป็นระยะ ๆ ด้วยวิธีการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งการติดตามงานแบบนี้เมื่อก่อนไม่ค่อยทำกัน แม้จะเป็นสิ่งที่จำเป็น แต่เดี๋ยวนี้ผู้เข้าอบรมไม่ว่า ที่ไหนก็ต้องทำรายงานความคืบหน้าหรือผลที่ได้จากการอบรมมานำเสนอด้วย เพราะถือว่าใช้งบประมาณของรัฐ จึงต้องใช้อย่างคุ้มค่า และยังเป็นความรับผิดชอบติดตามงานของผู้ที่อนุมัติให้เข้าร่วมโครงการด้วย

คิครอบด้าน **สู่ความสำเร็จ**

1 ปีที่ทีมนักถักทอชุมชนของเทศบาลตำบลไผ่กองดินได้เข้าร่วมหลักสูตรนี้ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างเข้มข้นในทุก ๆ เดือน ทำให้มีโอกาสลงพื้นที่เดินหน้าทำงานจนสามารถทำให้เกิดกระบวนการทำงานที่มองเห็น **“ประโยชน์ร่วมของชุมชน”** โครงการยูวแพทย์แผนไทยจึงเกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ **“ทุน”** ในท้องถิ่นของทีมนักถักทอชุมชน โดยอาศัยองค์ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมหลักสูตร การศึกษาดูงานจากสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งโครงการนี้ได้รับเสียงตอบรับเป็นอย่างดีจากคนในชุมชน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เป็นการ **“สร้างการมีส่วนร่วม”** ให้เกิดขึ้นในชุมชนอย่างไม่เคยมีมาก่อน

โครงการยูวแพทย์แผนไทยถือเป็นโครงการแรกที่เทศบาลตำบลไผ่กองดินจัดขึ้นต่อเนื่อง ด้วยหวังว่าโครงการนี้จะก่อให้เกิดกลุ่ม **“แกนนำเยาวชนต้นแบบ”** ที่เข้มแข็ง และสามารถขยายผลต่อยอดไปสู่โครงการอื่น ๆ ต่อไป

ด้วยการทำงานอย่างทุ่มเท คลุกคลี ใส่ใจ ใช้ **ความรู้ความสามารถในการพัฒนาชุมชน** มาช่วยเป็นที่เลี้ยงให้ทีมนักถักทอชุมชนอย่างใกล้ชิด ถือได้ว่า **ปลัดพัศกร อุ่นอ่อน** เป็นอีกหนึ่ง **“กลไก”** ที่ช่วยขับเคลื่อนการทำงานของนักถักทอชุมชนเทศบาลตำบลไผ่กองดิน จนเกิดเป็นโครงการเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนไผ่กองดินได้ในที่สุด